

Таквъзи мысли са развивахъ въ ума на Египтянина когато той влязваше въ града и са отбы въ малъкъ но изященъ храмъ на Изид (а).

Храмътъ бѣше новосъзиданъ, защото ветъйтъ са бѣ съборилъ преди петнайсетъ години отъ трусь; туй бѣше въ почетъ у непостояннытѣ жители на Помпей, какъто быва въ почетъ и у насъ иѣкой нова църкова или иѣкой новъ проповѣдникъ. Прочуты бѣхъ въ този градъ изреченіята на богинята, не толко за невразумителността на езыка, колкото заради предказаніята. И макаръ че тѣ не бѣхъ испогрѣшилни, но стъчинявахъ са слѣдъ едно здрѣло познаванье на человѣческытѣ работи а са приспособивахъ тѣй точно на обстоятелствата на просителитѣ, щото са показвахъ доста противоположни къмъ тъмността и неопределенността на изреченіята на други подобни храмове. Когато Арбакъ са приближи до рѣшетката която отдѣляше светото място, множество человѣци отъ сѣко съсловие, особено търговци, натискахъ са и отъ почитаніе едвамъ смѣяхъ да подигнатъ очи къмъ

(а) Служеніето на Изид, введено въ Италия отъ Сулла, бѣ достигнало да стане общо, и особено то бѣ въ мода у голѣмытѣ госпожи. Свещенициятѣ на богинята давахъ обѣтъ за безбрачие, по какъто другытѣ езическо свещеници, са почитахъ общо за най-развратни. Хорадий нарича езическои иночески *sacrae feneae*. Отъ туй заключавамъ че тѣ били благонаклонни къмъ любовниците, и наистина скрыващицата на оизи храмъ са служали като вертели на много тайни разврати. Една богата госпожа дала обѣтъ да препошува иѣколко нощи за да пази жертвеника на богинята, туй било като благочестиво едно дѣло, но любовникътъ й влязвалъ скрито въ храма. И освѣнъ дѣто человѣческытѣ страсти намѣрвали удовлетворение въ капището на богинята и друга еще причина, лековѣріето уголѣмваше чистото на прозелитытѣ. Свещенициятѣ си присвоявали науката на магията и на прозорливостъ-та. Мажи и жени отъ сѣко съсловие търсили съвѣти у египетскытѣ възлюбеници и почитахъ изреченіята имъ. Волтеръ са постара твърдѣ остроумно да докаже че Европейскытѣ Цыгани са останки на древнитѣ свещеници и діакониси на Изид. Во времето на Апулія светытѣ тѣзи лицемѣри и лицемѣрки бѣха изгубили значеніето иуваженіето си, щото са скитахъ като презрѣни прослицы отъ едно място на друго и продавахъ прорицанія, гаданія и билки за болниятъ; Волтеръ еще ни напомни че Апулій поменува за чудовищната имъ способность въ кражбата. Въ последующи времена тѣ живѣяхъ отъ гаданието има рагъ и отъ странни иѣкои хора. Таквъзи край има, дума славниятъ френецъ, древната религія на Изид и на Озириса, имената на които вдъхвахъ почитаніе. Но въ епохата на исторіята ми служеніето на Изид бѣше на върха на силата си, и по-богатытѣ почитатели докарвахъ отъ Египетъ иѣкаква си таинственна вода за возлїніе предъ жертвениника на богинята. Като очертахъ храма на Изид азъ въведохъ и Ибиса, макаръ че тѣзи птица, какъто вѣрвахъ умираще вънъ отъ Египетъ; но за много причини, които за краткостъ изъставяютъ, мысїмъ че Ибиса не бѣше рѣдко съвѣтие въ храмовете на Италия, ако тя и да не живѣеше много години и не несеше въ чужди климати.